

Sekundær mærkning af engangsemballager

Manual til importører og producenter af pantbelagte drikkevarer

Oktober 2014

dansk**retursystem**

Dansk Retursystem A/S
Baldersbuen 1
2640 Hedehusene
Telefon 43 32 32 32
Fax 43 32 32 39
udbyderinfo@dansk-retursystem.dk
www.dansk-retursystem.dk
www.emballageregistrering.dk

Indhold

1	Indledning	2
2	Generelt om sekundær mærkning	3
2.1	Pantmærkning er importørens/producentens ansvar	3
3	Generelt om mærkning med pantetiketter	4
3.1	Pantetikettens opbygning	4
3.2	Sikkerhed	4
3.3	Pantetiketter med og uden stregkode	4
4	Mærkning med pantetiket uden stregkode (M3)	6
4.1	Placering af pantetiket uden stregkode	6
5	Mærkning med pantetiket med stregkode (M4)	7
5.1	Placering af pantetiket med stregkode	7
6	Køb af pantetiketter	8
6.1	Bestilling af pantetiketter	8
6.2	Betaling for pantetiketter	9
6.3	Fortrydelse af bestilling	9
6.4	Levering af pantetiketter	9
6.5	Refusion af ubrugte pantetiketter	10
7	Brug for hjælp?	10

1 Indledning

Engangsemballage som markedsføres her i Danmark, skal mærkes med det danske pantmærke. Pantmærkningen sikrer, at engangsemballagen er let genkendelig for alle. Det bidrager igen til korrekt pantafregning i alle led, og at flest mulige engangsemballager kommer retur, til gavn for miljøet.

Det er importøren eller producenten, der har ansvar for at pantmærke sine produkter. Pantmærkningen kan enten ske ved primær mærkning, det vil sige direkte tryk på emballagen eller emballagens originale etiket. Mærkningen kan også ske ved sekundær mærkning, hvor mærkningen sker med selvklæbende pantetiketter, som importøren eller producenten køber hos Dansk Retursystem A/S og klæber på emballagen. Denne manual handler om sekundær mærkning. For information om reglerne for primær mærkning se manualen om primær mærkning.

Skulle der efter læsning af denne manual være behov for yderligere information vedrørende mærkning, kan I kontakte Dansk Retursystems afdeling for Udbydere & Kvalitet på tlf. 43 32 32 32 eller emballagetilmelding@dansk-retursystem.dk.

2 Generelt om sekundær mærkning

Ved sekundær mærkning bliver emballagen mærket med en selvklæbende pantetiket, som skal klæbes på manuelt. Pantetiketter findes både med og uden strejkode. Læs mere i kapitel 4 og 5

Eksempler på pantetiketter

Både pantmærket og pantetiketten er registrerede varemærker®, som ejes af Dansk Retursystem A/S. Importører/producenter får derfor tilladelse til at benytte pantmærket og pantetiketten på de emballager, som I har tilmeldt hos Dansk Retursystem A/S og som markedsføres i Danmark.

Modsat primær mærkning kræver sekundær mærkning ingen sikkerhedsstillelse. Læs mere om sikkerhedsstillelse og primær mærkning på www.danskretursystem.dk under *Importører og producenter*

2.1 Pantmærkning er importørens/producentens ansvar

Når jeres emballager er tilmeldt med sekundær mærkning, er det jeres pligt som importør eller producent at mærke jeres engangsemballage før markedsføring på det danske marked. Denne pligt kan ikke overdrages til mellemhandlere, butikker eller andre købere, og skal ske inden varerne overdrages.

Det er kun importører og producenter som kan købe pantetiketter og kun til de produkter og emballager, der er tilmeldt pantsystemet. Pantetiketter kan kun købes hos Dansk Retursystem A/S, som er de eneste, der har tilladelse til at trykke og sælge pantetiketter. Bliver I tilbudt køb af pantetiketter af andre, er der sandsynligvis tale om svindel. Det er heller ikke muligt at trykke sine egne pantetiketter. Læs mere i kapitel 6

Hvis I som importør eller producent også har et salgssted med direkte salg til forbrugere, skal I være opmærksomme på, at al jeres engangsemballage skal være pantmærket inden for en radius af én kilometer fra salgsstedet. Det betyder også, at pantmærkningen skal foregå i lagerlokaler eller lignende uden tilknytning til salgsstedet og mindst én kilometer derfra.

Ubrugte pantetiketter må heller ikke opbevares i eller indenfor en radius på én kilometer fra salgsstedet. Pantetiketter på salgsstedet eller inden for en radius af én kilometer kan blive beslaglagt af SKAT.

3 Generelt om mærkning med pantetiketter

Som importører eller producenter kan I bruge pantetiketten til at mærke dem af jeres engangsemballager, som er tilmeldt Dansk Retursystem A/S med sekundær mærkning. Læs mere om tilmelding på www.dansk-retursystem.dk under *Importører og producenter*, hvor I også kan finde en manual om emballagetilmelding.

Det er vigtigt, at I kun bruger pantetiketter, som I selv har købt hos Dansk Retursystem, og de må kun bruges af jer og må ikke overdrages til andre. Det er heller ikke tilladt at sælge emballager med de danske pantetiketter i udlandet.

3.1 Pantetikettens opbygning

Der findes forskellige typer pantetiketter afhængig af materiale og pantværdi, så man på pantetiketten kan se, hvilket materiale engangsemballagen er lavet af og dens pantværdi.

På den øverste del af pantetiketten kan man se, hvilken type materiale engangsemballagen er lavet af:

- ▶ A-ALU
- ▶ S-STÅL
- ▶ P-PLAST
- ▶ G-GLAS

For emballager lavet af andre materialer, fx keramik, eller flere forskellige materialer, kan Dansk Retursystem A/S tildele en særlig pantetiket.

Bemærk, I må kun benytte ALU-etiketter på emballager af aluminium, STÅL-etiketter på emballager af stål og så videre. Hvis der ikke er overensstemmelse mellem etiket og tilmeldt emballage, vil returautomaten ikke kunne genkende emballagen og derfor heller ikke udbetale pant til jeres forbrugere.

På den øvrige del af pantetiketten, kan man se det danske pantmærke og pantkode, som viser hvilken pantsats emballagen er mærket med:

- ▶ Pant A (1,00 kr.)
- ▶ Pant B (1,50 kr.)
- ▶ Pant C (3,00 kr.)

3.2 Sikkerhed

Dansk Retursystems pantetiketter er udviklet og trykt med særligt sikkerhedstryk, for at forhindre kopieringssvindler og sikre korrekt udbetaling af pant.

Dansk Retursystem A/S har udviklet et kontrolkort til pantetiketterne, så butikker og andre kan kontrollere pantetikettens ægthed, hvis nødvendigt.

3.3 Pantetiketter med og uden stregkode

Der findes pantetiketter med og uden stregkode og tilhørende GTIN-nummer (det nummer, der står under stregkoden).

- ▶ Pantetiketter uden stregkode (mærkningskategori **M3**), bruges hvis det produkt I skal mærke, har en original stregkode, som kan læses af returautomaten.
- ▶ Pantetiketter med stregkode (mærkningskategori **M4**), bruges, hvis det produkt I skal mærke ikke har en stregkode, eller at stregkoden ikke kan læses i returautomaten.

Når I tilmelder en emballage med sekundær mærkning skal I vælge mellem ovenstående to mærkningskategorier, med eller uden strejkode. Dansk Retursystem A/S afgør herefter, om I kan få den ønskede kategori.

En af forudsætningen for at kunne bruge pantetiketter uden strejkoder (M3) er, at den oprindelige strejkode skal kunne læses af returautomaten. Det vil oftest kræve, at emballagens originale strejkode er placeret lodret på emballagen. Det betyder, at stregerne i strejkoden skal være parallelle med emballagens bund. Der kan dog være mange andre grunde til at returautomaten ikke kan læse den originale strejkode. I det tilfælde kan I ikke bruge pantetiketter uden strejkode.

Hvis den oprindelige strejkode ikke kan læses af returautomaten, vil I få tildelt mærkningskategori med strejkode (M4). I det tilfælde tildeler Dansk Retursystem A/S produktet en strejkode. Det er desværre ikke muligt selv at bestemme strejkoden.

Vær opmærksom på at pantetiketter med strejkode, kun må bruges til at mærke det specifikke produkt det er tildelt. Hvis i fx har 0.33 cl. aluminiumsdåser med både appelsinsodavand og cola, skal de have hver deres pantetiket med hver deres strejkode.

3.4 Teknisk vurdering

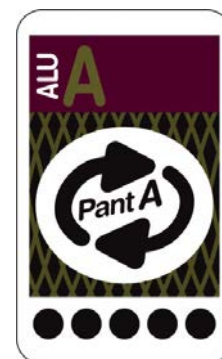
Ved tilmelding bliver alle emballager testet for læsbarhed i returautomaten. De emballager, der ikke umiddelbart giver tekniske udfordringer ved læsningen får teknisk vurdering A. De emballager som vurderes til at kunne give tekniske udfordringer ved læsningen i returautomaten får teknisk vurdering B. Det er typisk formen på flasken, eller at pantmærket kun kan placeres uhensigtsmæssigt, der giver en teknisk vurdering B. En teknisk vurdering B kan betyde, at jeres forbrugere kan opleve problemer med pantudbetalingen. Hvilken vurdering jeres emballage har fået, fremgår af emballagetilmeldingsbeviset.

4 Mærkning med pantetiket uden stregkode (M3)

Den mest udbredte pantetiket er den uden stregkode (mærkningskategori M3). Den bruges på engangsemballager, der i forvejen er forsynet med en international stregkode og GTIN-nummer, der kan aflæses af returautomaten, se afsnit 3.

I kan bruge den samme pantetiket uden stregkode på forskellige produkter, når blot de er tappet i en engangsemballage af samme type. Det vil sige af samme materiale og med samme pantværdi, fx glas under 1,0 liter. I så fald skal I kun købe pantetiketten: Pant A - GLAS, selv om der er forskellige drikkevarer i emballagen.

Pantetiketten uden stregkode kan dog kun sættes på de produkter, som er tilmeldt med sekundær mærkning med pantetiketter uden stregkode.

4.1 Placering af pantetiket uden stregkode

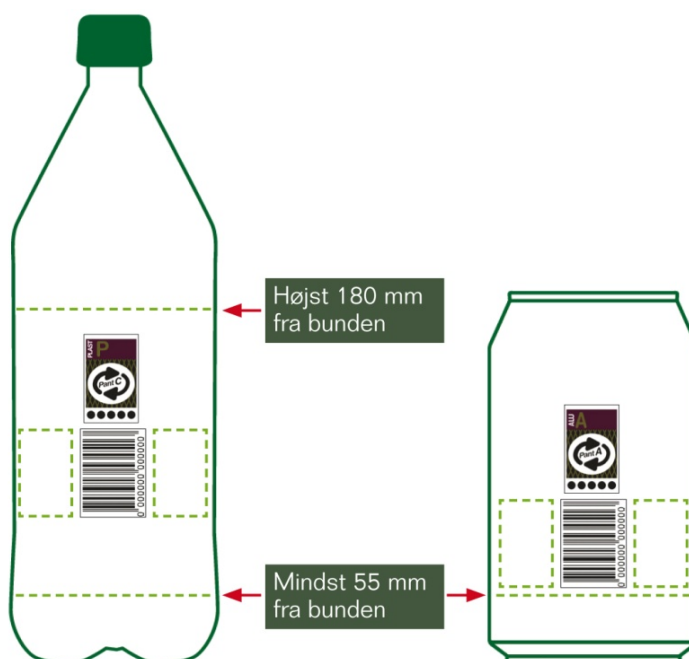
Når I skal mærke jeres emballager, er det vigtigt at pantetiketten placeres rigtig. En forkert placeret pantetiket, kan medføre at returautomaten ikke kan læse den og derfor ikke udbetaler pant til forbrugeren.

I skal bruge én pantetiket pr. engangsemballage. Pantetiketten skal placeres direkte på selve engangsemballagen eller på emballagens primære etiket. Bemærk, at pantetiketten ikke må placeres på peel-off-etiketter eller på multipak-emballager.

Pantetiketten skal altid placeres, så rækken med de fem prikker i pantmærket ligger vandret, når emballagen står op.

Pantetiketten placeres så vidt muligt midt på emballagen i forhold til top og bund, dog må toppen af pantmærket aldrig placeres mere end 180 mm fra bunden af emballagen, og afstanden fra pantetiketten nederste kant til bunden af emballagen skal mindst være 50 mm. Pantetiketten placeres så tæt på stregkoden som muligt, dog skal afstand mellem stregkoder og etiket være mindst fem mm. Se figur nedenfor.

Dansk Retursystem A/S kan kræve, at pantmærkningen sker på en hel specifik måde. Det gør sig primært gældende for atypiske flaske- eller dåseformer og skyldes, at det i de tilfælde kan være vanskeligt eller helt umuligt for returautomaten at aflæse pantetiketten, hvis ikke den placeres på en helt specifik måde.

5 Mærkning med pantetiket med strejkode (M4)

Pantetiketter med strejkode bruges kun på engangsemballager, hvis den eksisterende internationale strejkode ikke kan læses af returautomaten, eller hvor der ikke er en international strejkode på engangsemballagen i forvejen. Læs mere i afsnit 3.

Det er Dansk Retursystem A/S, som afgør om det er nødvendigt at bruge en pantetiket med strejkode.

Hvis I får tildelt pantetiket med strejkode, trykker Dansk Retursystem A/S en strejkode til jeres produkt på pantetiketten. Strejkoden vil være godkendt alene til det danske marked og alene til det pågældende produkt. Det vil sige, at I for hvert produkt, fx forskellige smagsvarianter, skal have trykt nye pantetiketter med en ny strejkode og GTIN-nr, også selv om det er tappet i samme flaske eller dåse som et andet lignende produkt.

5.1 Placering af pantetiket med strejkode

Når I skal mærke jeres emballager, er det vigtigt at pantetiketten placeres rigtig. En forkert placeret pantetiket, kan medføre at returautomaten ikke kan læse den og derfor ikke udbetaler pant til forbrugeren.

I skal bruge én pantetiket pr. engangsemballage. Pantetiketten skal placeres direkte på selve engangsemballagen eller på emballagens primære etiket. Bemærk, at pantetiketten ikke må placeres på peel-off-etiketter eller på multipak-emballager.

Pantetiketten skal så vidt muligt placeres midt på emballagen i forhold til top og bund, dog må toppen af pantetiketten aldrig placeres mere end 180 mm fra bunden af emballagen, og stregerne i strejkoden på pantetiketten skal ligge vandret, når emballagen står på sin bund. Det vil sige at stregerne er parallelle med emballagens bund - se figur nedenfor.

Hvis der i forvejen sidder en strejkode på produktet, skal den dækkes. Dette kan I oftest gøre ved at sætte pantetiketten over den gamle strejkode, som vist i figuren nedenfor. Sidder strejkoden uhensigtsmæssigt fx på halsen eller for højt på flasken, kan det være nødvendigt, at blænde den oprindelige strejkode på anden vis, og sætte pantetiketten midt på flasken som beskrevet ovenfor.

Dansk Retursystem A/S kan kræve, at pantmærkningen sker på en helt specifik måde. Det gør sig primært gældende for atypiske flaske- eller dåseformer og skyldes, at det i de tilfælde kan være vanskeligt eller helt umuligt for returautomaten at aflæse pantetiketten, hvis ikke den placeres på en helt specifik måde.

6 Køb af pantetiketter

Pantetiketter kan kun købes hos Dansk Retursystem A/S, som er de eneste, der har tilladelse til at trykke og udlevere pantetiketter. Bliver I tilbudt køb af pantetiketter af andre, er der sandsynligvis tale om svindel. Det er heller ikke muligt at trykke sine egne pantetiketter.

Når I køber pantetiketter betaler I pant og fremstillingsomkostninger. Afhængig af valget af rapporteringsform betaler I også et gennemsnitligt driftsgebyr, gennemsnitsgebyr. Panten sender Dansk Retursystem A/S videre til butikker og andre, som udbetaler pant til forbrugerne. Gebyret dækker omkostninger til indsamling af engangsemballage. Læs mere om rapportering og gebyrer på www.dansk-retursystem.dk under *Importører og producenter*.

6.1 Bestilling af pantetiketter

En forudsætning for at kunne bestille pantetiketter er, at I er tilmeldt Dansk Retursystem A/S som importør eller producent, og at I har produkter, der er tilmeldt med sekundær mærkning. Læs mere om tilmelding på www.dansk-retursystem.dk under *Importører og producenter*

Online-bestilling

Bestilling af pantetiketter gør I nemmest og hurtigst online på www.emballageregistrering.dk under *Køb pantetiketter*. Så ved systemet hvilke pantetiketter I kan købe til hvilke af jeres tilmeldte emballager, og I har mulighed for at betale med betalingskort. Online-køb af pantetiketter kræver login, som I får når I tilmelder jer som importør eller producent. Er I allerede tilmeldt, og har I ikke fået et login, så kontakt venligst vores Økonomiafdeling.

- ▶ Telefon: 43 32 32 32
- ▶ Mail: udbyderinfo@dansk-retursystem.dk

Skriftlig bestilling

I kan også bestille pantetiketter skriftligt via brev, fax eller e-mail til:

Dansk Retursystem A/S
Baldersbuen 1
2640 Hedehusene
Fax: 43 32 32 39
E-mail: pantetiketter@dansk-retursystem.dk,

Ved bestilling er det vigtigt at oplyse, hvem der bestiller pantetiketterne. Det vil sige navn på hvem der bestiller og navn på virksomheden.

Ved bestilling af pantetiketter uden stregkode (mærkningskategori M3) oplys:

- ▶ GTIN-nummer på de produkter I køber pantetiketter til
- ▶ Varenummer for pantetiketten (se skema nedenfor)
- ▶ Antal ruller (leveres i ruller af 500, 1000 eller 5000 stk.)

Ved bestilling af pantetiketter med stregkode (mærkningskategori M4) oplys:

- ▶ Varenummer for pantetiketten (se skema nedenfor)
- ▶ Etikettens GTIN-nr. (det nummer under stregkoden)
- ▶ Antal ruller (leveres i ruller af 500 eller 1000 stk.)

Det er muligt at bestille større ruller, end angivet, hvis I ønsker det. Undtagelsesvist kan I også bestille færre, kontakt venligst vores afdeling for Udbydere & Kvalitet:

- ▶ Telefon: 43 32 32 32
- ▶ Mail: pantetiketter@dansk-retursystem.dk

Pantsatser		Pant A			Pant B	Pant C			
Materiale		GLAS	ALU	STÅL	PLAST	GLAS	PLAST	ALU	STÅL
	Uden strekkode	1001	1003	1004	1005	1006	1007	1008	1009
	Med strekkode (22 mm bred)	2001	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009

Varenumre for de forskellige typer af pantetiketter

6.2 Betaling for pantetiketter

Når Dansk Retursystem A/S har modtaget en bestilling på pantetiketter, online eller skriftlig, sender vi en faktura, med mindre I ved online køb har betalt med betalingskort. Det beløb I skal betale afhænger af, hvilken rapporteringsform I har valgt.

Rapporteringsformen afgør, om I ved køb af pantetiketter udover pant og fremstillingsomkostninger også skal betale gebyrer. Læs mere om rapportering på www.dansk-retursystem.dk under *Importører og producenter*.

Betaling ved ingen rapportering

Hvis I har valgt ingen rapportering, skal I ved køb af pantetiketter betale pant, fremstillingsomkostning og gebyrer. Dansk Retursystem A/S sender først de bestilte pantetiketter, når vi har modtaget beløbet for pant, fremstillingsomkostninger og gebyrer.

Betaling ved 4-ugers rapportering

Hvis I har valgt 4-ugers rapportering, skal I ved køb af pantetiketter kun betale pant og fremstillingsomkostning for pantmærkerne. Gebyrer opkræves efterfølgende på grundlag af jeres salgsrapportering. Dansk Retursystem A/S sender først de bestilte pantetiketter, når vi har modtaget beløbet for pant og fremstillingsomkostninger.

6.3 Fortrydelse af bestilling

I kan fortryde bestillingen af pantetiketter, så længe etiketterne endnu ikke er afsendt. Det gælder både hvis etiketterne er bestilt skriftligt eller online på www.emballageregistrering.dk

Fortryder I bestillingen, er I forpligtede til at dække Dansk Retursystems udgifter til trykning af etiketterne.

6.4 Levering af pantetiketter

Når Dansk Retursystem har registreret betalingen, sender vi pantetiketterne vedlagt information om korrekt placering og opbevaring. For at sikre at kun tilmeldte virksomheder køber pantetiketter, kan pantetiketterne kun sendes til den virksomhedsadresse I er tilmeldt med, og som er registreret i CVR-registret eller de lageradresser, som I har registreret hos Dansk Retursystem A/S.

Leveringstiden for pantetiketter afhænger af, hvilken type pantetiket I har bestilt:

- ▶ Pantetiketter uden strekkode: Sendes cirka to arbejdsdage efter vi har modtaget betaling
- ▶ Pantetiketter med strekkode: Sendes cirka ti arbejdsdage efter vi har modtaget betaling

Bemærk: Når I bestiller pantetiketter første gang, kan der gå op til fire uger fra bestilling til levering, da emballagetilmeldingen først skal behandles og godkendes hos Dansk Retursystem A/S (jvf. manualen "Emballagetilmelding").

6.5 Refusion af ubrugte pantetiketter

I kan levere ubrugte, selvklæbende pantetiketter tilbage til Dansk Retursystem A/S og få refunderet indbetalt pant og gebyrer op til tre år efter etiketterne er udleveret, hvis:

- ▶ I stopper med at markedsføre de pågældende produkter eller emballager og afmelder produktet hos Dansk Retursystem A/S
- ▶ I lukker jeres forretning eller går konkurs

Hvis I returnerer pantetiketter uden strekkoder, kan I få refunderet det fulde beløb inklusive udgifterne til fremstilling af etiketterne.

Hvis I returnerer pantetiketter med strekkoder - som ikke kan bruges til andre emballager - fratrækker Dansk Retursystem A/S fremstillingsomkostningerne

7 Brug for hjælp?

I kan altid læse mere om rapportering på vores hjemmeside: www.dansk-retursystem.dk, under *Importører & producenter*.

I er også velkommen til at kontakte vores afdeling for Udbydere & Kvalitet:

- ▶ Telefon: 43 32 32 32
- ▶ Mail: emballagetilmelding@dansk-retursystem.dk